

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ СТРУМЯНИ

ПРОГРАМА

ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЩИНА СТРУМЯНИ ЗА ПЕРИОДА 2011 – 2015 ГОДИНА

Общинската програма за опазване на околната среда (ОПООС) се разработва на основание изискванията на чл. 79 от ЗООС като основен документ за осъществяване на политиката в тази област на местно ниво. Настоящото състояние на околната среда на територията на община Струмяни, съществуващите потенциални замърсители, реалния риск за човешкото здраве и необходимите мерки.

Основните задачи, които се поставят с програмата, са свързани с бъдещите мероприятия за намаляване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на работен план, съдържащ организация на изпълнение, начини на финансиране, отговорни звена, методи за контрол и превантивни дейности.

Разпоредбата на чл. 65 от ЗООС предвижда 80% от санкциите за превишаване на допустимите норми на замърсяване на околната среда да постъпват на територията на общината по местонахождението на санкционирания обект. В общинските бюджети по-стъпват и всички приходи от санкции и глоби, наложени по екологичното законодателство, по които компетентен орган е кметът на общината. Тези приходи, както и приходите от глоби за нарушаване на наредби, приемани от общинските съвети, могат да се изразходват само за екологични дейности по приоритети, определени в ОПООС.

По своите цели, обхват и значение ОПООС има ролята на водещ документ в областта на опазването на околната среда на местно ниво. Нейното предназначение е да съдейства за реализиране на законовите изисквания и управленските задачи в областта на екологията.

Община Струмяни се стреми към бъдеще, в което ресурсите на околната среда се използват по най – разумен и ефективен начин, за да бъде тя здравословно и приветливо място, както за нейните жители, така и за гостите.

Целите на програмата за опазване на околната среда са:

- Да се определи къде към настоящия момент е община Струмяни по отношение на опазване на околната среда;
- Обвързване на бъдещите проекти и мероприятия на общинска администрация с националните, световните тенденции и стратегии по управление на околната среда;
- Разработване на проекти и финансиране на инициативи, съответстващи на възможностите, предоставени на общината от гледна точка на териториално разположение, демографски и икономически особености, природни дадености и други фактори;
- Откриване на източници на финансиране (национални и международни програми, пред присъединителни фондове и др.);
- Доизграждане и обогатяване на Зелената система;
- Повишаване ефективността на дейностите свързани с управление на отпадъците;
- Подпомагане развитието на селски и екотуризъм;
- Подпомагане развитието на биологично земеделие, екологосъобразно животновъдство;
- Създаване на организация за насочване на силите на общинските и държавните органи, частния бизнес, неправителствените организации, научните организации и

гражданското общество към изпълнение на заложените в плана приоритетни мерки или за предотвратяване на нови замърсявания.

Съгласно ЗООС, опазването на околната среда е свързано с прилагането на следните принципи:

- Устойчиво развитие;
- Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
- Предимство на предотвратяването на замърсяването пред последващо отстраняване на вредите;
- Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
- Информирание на гражданите за състоянието на околната среда;
- Замърсителят плаща за причинените вреди;
- Съхранение и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
- Възстановяване и подобряване качеството на околната среда в замърсените и увредени райони;
- Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионални политики за развитие на икономическите и обществени отношения;
- Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Сроковете в програмата са съобразени с настоящето финансово състояние на общината и изискванията на екологичното законодателство действащо към момента.

Тя е приета от Общинския съвет и отразява приоритетите и политиката му като орган на местно самоуправление. За по-пълно и ефективно изпълнение на екологичните цели при изготвянето ѝ са отчетени главните приоритети в приетите национални стратегически документи. Така общинските власти могат по-успешно да ползват възможностите за финансиране на програмата чрез кандидатстване, както пред ПУДДООС, така и по оперативните програми за финансиране от фондовете на Европейския съюз.

Неразделна част от тази програма е и Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Струмьяни

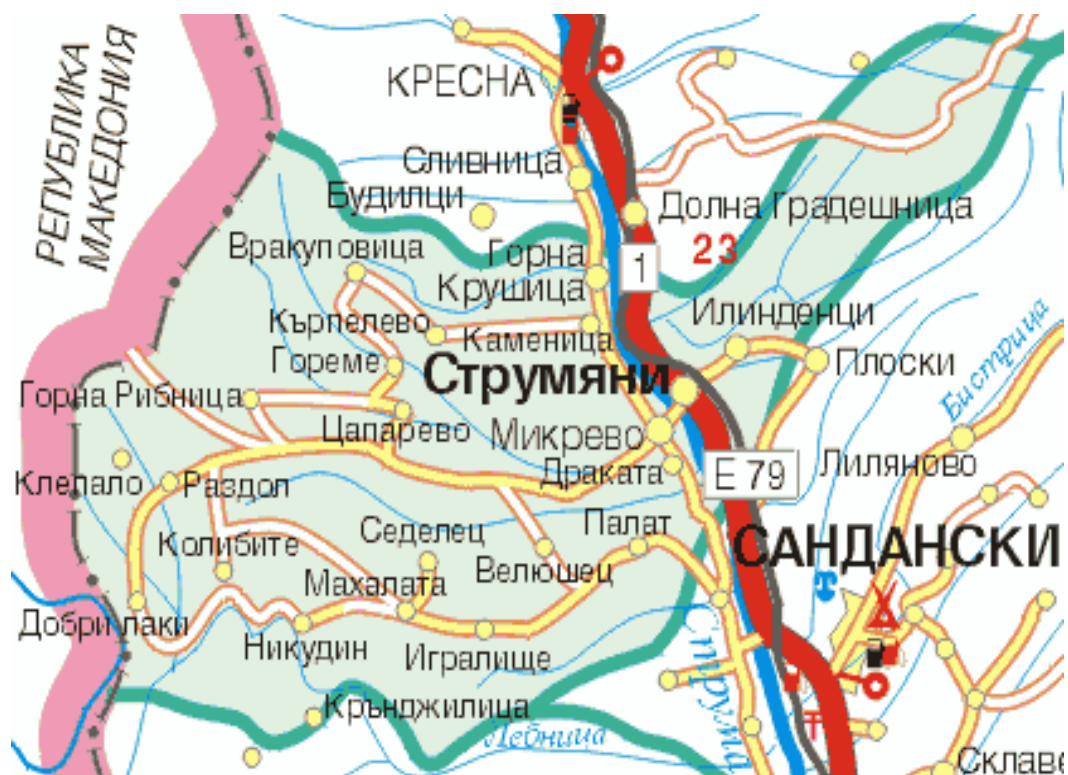
Разработката не фиксира строго параметри и мероприятия, а е Програма с отворен статут за периодично доразвиване и разширяване на обхвата, в съответствие с настъпили промени в приоритетите на община Струмьяни, в екологичното законодателство и стратегическото развитие на Република България.

I. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. Природо - географски характеристики.

1.1. Географско положение.

Община Струмьяни е разположена в югозападна България, като част от област Благоевград. Административен център на селищната система е с.Струмьяни. Територията и обхваща източните склонове на Малешевска планина, долината на р.Струма и много малка част от западен Пирин. Тя е разположена на площ от 362 кв.км.

1.2. Съседни общини.

Община Струмияни на север граничи с община Кресна, на североизток с Национален парк „Пирин“, на юг с община Сандански, на изток с община Банско, на запад с община Берово (Република Македония).

1.3. Релеф.

Релефът в по – голямата си част е планински. Той заема около 80 % от територията на община Струмияни. По най – високите части придобива алпийски характер с характерните за него пасища и ливади. Останалите 20% са по поречието на р.Струма и притоците ѝ. Западната част на общината е заета изцяло от Малешевска планина, в която основните била са:

- билото от местността „Камен чешма“ преминаващо през месностите „Врътката“; „Заногата“; с. Вракуповица; „Пиперковец“; „Козарница“; „Щръквище“ и завършва над с. Микрево.
- билото от месността „Пехчевски път“ преминаващо през месностите „Чемериката“; „Хановете“ и завършва под с. Гореме.
- билото от месността „Данчова чешма“ преминаващо през месностите „Студената вода“; „Илинден“; „Свети Никола“; махала „Седелски колиби“ и завършва над с. Микрево.
- билото от месността „Студената вода“, което преминава през месността „Ясиките“ над с. Махалата, с. Игралище, с. Палат и завършва над с. Драката.

Източната част на община Струмияни обхваща планинските и предпланинските части на Пирин планина, в която основните била са:

- било „Мурата“.
- билото от местността „Коритска чешма“ преминаващо през месността „Куртов рид“; „Преспало“ и други.

Най – високата точка на общината се намира на границата с Национален парк „Пирин“, която достига 2100 м. н. в. в най – горния си край, а най – ниската се намира по поречието на река Струма, имаща надморска височина 100 м.

1.4. Климат.

Територията на община Струмяни е със значителна денивелация, от 114 – 130 м.н.в. височина по поречието на р.Струма до 1 599,2 м. по билото на Малешевска планина на запад, а на изток достига вр. “Конски кладенец” на 2 315 м.

В климатично отношение общината попада в северната и североизточната част на Санданско – Петричката котловина. Физикогеографският обхват на котловината се ограничава от билото на Пирин на изток, Кресненското дефиле на север, Огражден на запад, Беласица и Славянка на юг. В тези граници ако се изхожда от климатичното райониране на територията на района попада в Южнобългарската климатична подобласт със средиземноморско климатично влияние на Континентално – средиземноморската климатична област. По-високите части на оградните планини се отнасят към Планинската климатична област.

От голямо значение е близостта на Средиземно море, чието влияние се изразява върху цялата територия, особено през студеното полугодие на годината.

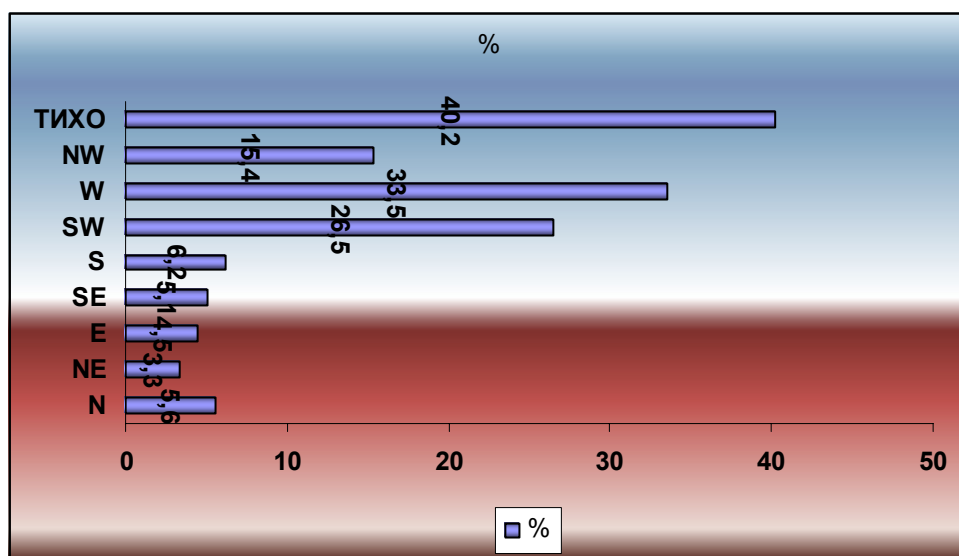
Зимата е мека и почти безснежна. Пролетта настъпва значително рано. Лятото е горещо и общо взето сухо. Есента за по – ниските части на района започва в средата на ноември, а за по – високите части около 1 месец по – рано. Типичен есенен месец за района е октомври.

Годишният валеж е около 550 мм (60 -70 валежни дни), като най-големите валежи падат в края на есента и началото на зимата, а най-малките – в края на лятото и началото на есента.

Режимът на вятъра се определя от редица фактори, основните от които са атмосферните циркулации, формите на релефа, характера на постилащата повърхност. В района духат умерено силни северозападни и северни ветрове. През пролетта зачестяват югоизточните ветрове, които преобладават през април и май.

Графика №1

Годишна честота на вятъра по посока в % и тихо време в %.

1.5. Полезни изкопаеми

На територията на общината няма рудни полезни изкопаеми. От нерудните се среща флуорит. Проявленията на флуоритовата минерализация у нас имат ограничено разпространение. От няколко находища в страната, промишлено значение има само находището до с.Палат, което е от жилин тип и е представено от неголеми (с дължина да 200 м.) и високо съдържание на калциев флуорит, средно 80%. Експлоатацията на същото е преустановена.

От голямо значение е наличието на мрамор и мраморизирани варовици, заемащи около 85% от Пирин планина. При сегашните темпове на разработване на залежите, те ще стигнат за около 1 200 000 години..

2. Териториално административни характеристики

2.1. Кметства и населени места

Табл. №1.

Кметства и населени места. Забележка: * - кметство

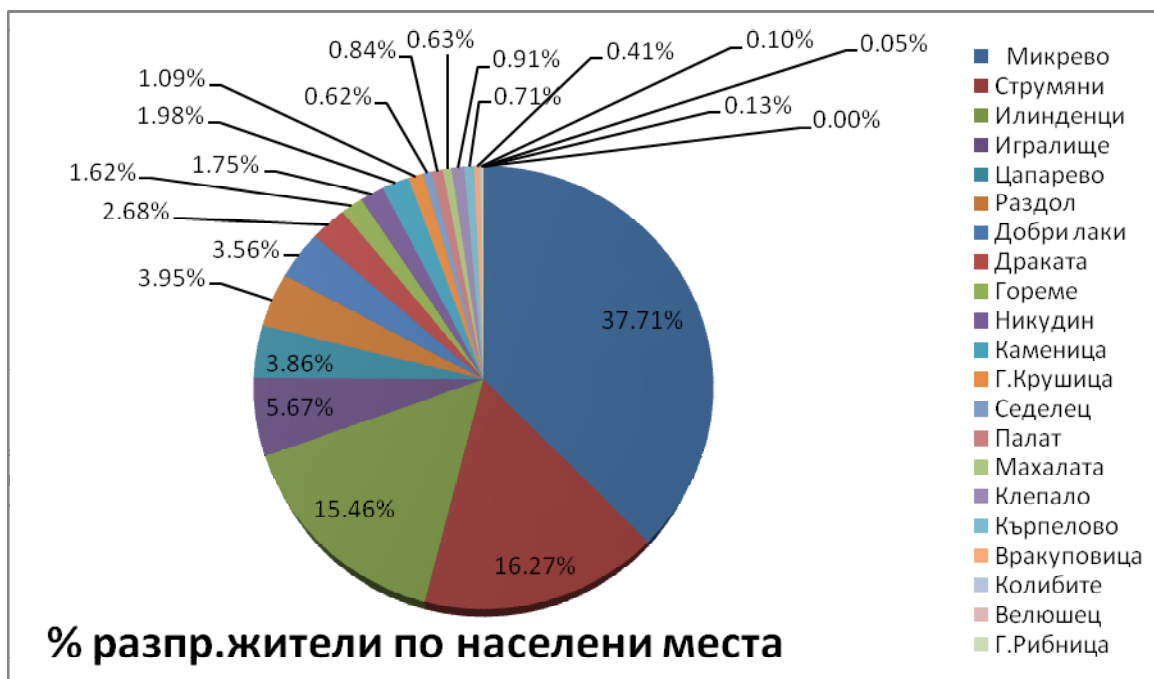
Микрево *	2 322
Струмьяни *	1002
Илинденци *	952
Игралище *	349
Цапарево *	238
Раздол *	243
Добри лаки *	219
Драката *	165
Гореме *	100
Никудин *	108
Каменица *	122
Г.Крушица *	67
Седелец *	38
Палат *	52
Махалата *	39
Клепало *	56
Кърпелово *	44
Вракуповица *	25
Колибите	6
Велюшец	3
Г.Рибница	8
Общо	6 158

Община Струмьяни е съставена от 21 население места. Обособени като самостоятелни кметства са 18 от тях, а именно: Микрево, Илинденци, Струмьяни, Драката, Палат, Игралище, Никудин, Седелец, Махалата, Раздол, Гореме, Добри лаки, Цапарево, Вракуповица, Кърпелово, Каменица, Горна Крушица и Клепало. Село Горна Рибница е към кметство Цапарево. Село Колибите към кметство Добри лаки и село Велюшец към с.Игралище, което се е наложило поради изключително малкия брой население.

Графиката по-долу представя неравномерното разпределение на населението на територията на общината, като налице е тенденцията към намаляване броя на жителите на общината вследствие безработицата и засилените миграционни процеси и концентрацията му в три села: Микрево, Илинденци и Струмьяни:

Графика №2

Разпределение на населението на територията на община Струмьяни.

2.2. Демографски показатели

Общия брой на населението на общината през последните години непрекъснато намалява. От общо 13 067 жители през 1965 година, днес те са 6 185. Естественя прираст е отрицателен.

Таблица №2.

Брой на населението 2000г-2010г.

година	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
бр., жители	7038	7340	6700	6650	6572	6594	6544	6423	6352	6151	6158

Графика №3

Най – голямото кметство на територията на общината е Микрево с население от 2322 души и Илинденци с 952 души, Игралище с 349, Раздол с 243 и Добри Лаки с 219 души. Най-малкото село е Велюшец с население от 3 човека. Административният център Струмјани е с население 1002 души. През последните 35 години населението е намаляло наполовина и тази тенденция продължава. Особено тревожно е положението в някои планински села. Тенденцията към намаляване е вследствие на макар и малката безработица, засилените миграционни процеси и концентрацията в по-големите населени места. Демографските промени, породени главно от икономически причини са повлияли и върху бита на хората. 30 % се занимава със селско стопанство, (отглеждане на тютюн, плодове, зеленчуци и др.), 30 % работят в промишлеността (цехове за мрамор, дървопреработване, шивашки цехове), 10 % в бюджетната сфера, 10 % в услуги и други.

От постоянно живеещо население в общината 19 % - под трудоспособна възраст, 33 % над трудоспособна възраст и 48 % в трудоспособна възраст. Броят на родените за периода е 284, броят на починалите 683, естественят прираст - 399. Този факт е много тревожен, но по-голямата част от населението, особено учащата се младеж след завършване на образованието си, поради липса на развита промишленост, търсят работа навън и не се завръщат по родните места. Това ни дава основание да заключим, че населението в района е застаряващо.

II. ИНФОРМАЦИЯ ОТНАСЯЩА СЕ ДО ОКОЛНАТА СРЕДА

1. Въздух

Въздухът е един от компонентните на околната среда, чието замърсяване се отразява основно върху замърсяването на другите фактори на средата. На територията на община Струмјани няма изграден пункт за непрекъснат мониторинг на качеството на атмосферния въздух (КАВ) към Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) или местна система за наблюдение и контрол на КАВ. Не са извършвани (предоставени) периодични (индикаторни) измервания на нивата на основните показатели, характеризиращи КАВ в приземния слой, съгласно чл.4, ал.1 на ЗЧАВ, с мобилна автоматична станция (МАС) или ръчни пробовземания в постоянен пункт за мониторинг. Поради липсата на каквито и да е измервания на нивата на основните показатели, характеризиращи КАВ в приземния слой на община Струмјани, не може еднозначно да се каже, какво е състоянието на АВ в района, но имайки предвид производствата, които се развиват на територията и може да се твърди, че в община Струмјани няма замърсявания на атмосферния въздух над ПДК.

Замърсяване се получава до известна степен от интензивния автомобилен трафик на моторни превозни средства по главен път Е 79, особено през летния сезон когато трафика е по – голям, а през зимния период поради използването за отопление на твърдо гориво. Други вероятни източници на емисии, които биха довели до генериране на вредни вещества в АВ, са горските пожари, необоснованото изгаряне на отпадъци (без оползотворяването на отделената енергия) от растителен произход от дървопреработващата и селскостопанската дейност, както и нерегламентираното изхвърляне и запалване на ТБО.

Предприятията на територията на общината, като цяло не отделят вредни вещества в атмосферата, изключение прави “БУМАР”АД, които през 2005 г. са въвели технология за трошене на камък, която отделя голяма емисия от фини прахове и варниците. Но след проверки от страна на РИОСВ и дадени предписания същите са снабдени с пречиствателни филтри, експлоатацията на които се отразява в специален дневник.

От горе посоченото е видно и считаме, че общината няма проблеми с чистотата на въздуха.

2. Води

Хидрографската мрежа е сравнително гъста. Главната водна артерия е р.Струма. Територията на общината е доста разчленена от редица рекички и долове. Десните притоци на р.Струма водят началото си от източните склонове на Малешевска планина. По важни от тях са: река Каменишка, р.Микревска (образува се от сливането на р.Хановска и р.Цапаревска), р.Войче,

която тече почти в източна посока, приема водите на редица големи долове и се влива в р.Струма при м.Михалец, ляв приток на р.Войче на 700 – 800 м. южно от “Палатски връх” и р.Лебница.

Водосборите на тези реки и рекички са значителни, а хидрографската мрежа има голяма гъстота. Те и доловете, които се вливат в тях текат в дълбоко врязани легла, много често между скалисти брегове. Всички реки извиращи от Малешевска планина са с непостоянен дебит и имат пороен характер.

Дебитът на текущите води е в тясна зависимост с годишния сезон. Най – пълноводни са през пролетта и есента. Средният наклон на речните корита се движи от 8 до 15°. Образуването на съвременните земеповърхности форми е във връзка преди всичко с литоложките особености на скалите. Това особено важи за плиоценските утайки в района на месторождението, представени в долните отдели на глинесто – пясъккливи материали, а в горните от здрави, компактни силно кварцитизовани пясъчници. Последните като най – трудно подаващи се ерозионни и изветрителни процеси остават да стърчат на най – високо, като отделно обособени върхове покриващи глинесто – пясъккливите материали.

Кристалинните шисти особено слюдените шисти и амфиболите, които по лесно се подават на изветряне отколкото гнайсите, образуват по – снишена и заравнена форма в сравнение с гнайсите.

Реките и доловете са си пробили път по тектонски пукнатини и нарушения образувани след консолидирането на района.

От Пиринската част в река Струма се вливат само р.Шашка (Белишка) и р.Злина, които са силно повлияни от сезоните и дъждовните периоди.

Проучвания за наличие на очаквани термални извори са правени в миналото. Открити са термални води в землището на с.Илинденци, които до момента не са разработени.

3. Отпадъци

Един от най-сериозните екологични проблеми в, и около населените места в страната, в т.ч.и Община Струмияни е свързан с отпадъците. Отпадъците замърсяват околната среда, ограничават използваемостта на земята, създават хигиенни проблеми и дразнят естетическите възприятия на хората. В резултат на протичащите в периода на натрупването им физически, химически и биологични процеси, те се превръщат в многофакторен замърсител на околната среда, оказващ негативно въздействие върху въздуха, почвите, повърхностните и подземни води, с което създават риск за околната среда и човешкото здраве. От друга страна отпадъците са ценен суровинен и енергиен източник и тяхното оползотворяване – рециклиране и повторна употреба води до съхранение на природните ресурси. Ето защо, управлението им е сложен и многообхватен процес, изискващ прилагането на интегриран подход – създаване на подходяща нормативна база и икономическа среда, внедряване на нови технологии и не на последно място – висока обществена отговорност.

Първоначално, програмите за управление на отпадъците се разработваха като самостоятелни програми. С влизането в сила на актуализираният Закон за опазване на околната среда се наложи постулата, че най-правилният подход за постигане на добри резултати в областта на отпадъците, трябва да се основава на интегрирана стратегия за устойчиво развитие на съответната община, оформена в Програма за опазване на околната среда.

Основните отпадъци генерирани на територията на община Струмияни, са битови, производствени, строителни и опасни.

3.1. Генерирани видове отпадъци

3.1.1 Твърди битови отпадъци

Отпадъците получени в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административните, обществени и социални сгради са т.нар. битови отпадъци. Към тях с приравняват и отпадъците от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски

дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите. Количеството на генерираните твърди битови отпадъци е променлива величина и зависи от броя на обслужваното население, годишния сезон, мястото, начина на живот, стандарта на населението и други.

Средно годишното количество на ТБО за община Струмяни през периода 2006г. до 2010г. е около 540 тона годишно. Основната информация за количествата на депонираните отпадъци се получава от депото в местността „Могилата”, община Сандански, приемащо отпадъците за обезвреждане от трите общини Сандански, Струмяни, Кресна, отговарящо на нормативните изисквания по отношение на регистрацията на количествата на постъпилите отпадъци. Влизащите камиони се претеглят на електронна везна с точност до 10 кг, а резултатите се обработват и съхраняват с помощта на персонален компютър. Наличните данни позволяват бързо да се направи разбивка за разпределението по общини и по месеци.

Таблица №3

Данни за депонираните количества отпадъци в килограми за община Струмяни.

В таблицата са отразени количествата на битовите отпадъци събрани в резултат на организираното сметосъбиране на територията на община Струмяни, включващо населените

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
община Струмяни	3 600	526 900	449 420	669 770	538 340	537 240
битови	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
производствени	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

места:
Струмяни,
Микрево,
Илинденци,

Каменица, Горна Крушица и Драката. Данните са взети от оператора на депото и в тях не са включени отпадъците от почистването на улиците и обществените места, както и отпадъците от останалите населени места от общината.

Таблица №4

Оценка на образуваните битови отпадъци и нормата на натрупване за община Струмяни

община Струмяни	2006	2007	2008	2009	2010
образувани битови отпадъци, кг/год	526 900	449 420	669 770	538 340	537 240
норма на натрупване, кг/ж/год	112	97	153	129	87

Таблица №5

Средногодишен морфологичен състав на депонираните отпадъци по генератори.

фракции	Струмяни
храна	7.22%
хартия	5.14%
картон	6.12%
пластмаса	15.41%
текстилни	7.52%

<i>фракции</i>	<i>Струмяни</i>
<i>гума</i>	<i>1.10%</i>
<i>кожа</i>	<i>0.37%</i>
<i>градински</i>	<i>5.93%</i>
<i>дърво</i>	<i>1.08%</i>
<i>стъкло</i>	<i>2.74%</i>
<i>метал</i>	<i>0.77%</i>
<i>инертни</i>	<i>0.86%</i>
<i>други</i>	<i>45.42%</i>
<i>опасни</i>	<i>0.33%</i>

3.1.2 Производствени отпадъци

Производствените отпадъци са отпадъците, образувани в резултат на промишлената дейност на физическите и юридическите лица.

Община Струмяни не разполага с данни за количеството производствени отпадъци. Като приоритет в програмата трябва да се заложи, създаване на система за отчетност и контрол на производствените отпадъци.

Основни източници на производствени отпадъци на територията на общината са шивашките цехове и цеховете за добив и обработка на мрамор

На територията на общината единственото депо за промишлени отпадъци е в м. "Пушовец" землище на с.Илинденци и е депо за отпадъци от обратката на мрамор и инертни материали. В момента то се стопанисва от най – голямото предприятие в района "Илинденци мрамор" АД, но не е приведено в рамките на действащото законодателство.

Отпадъците от текстилната промишленост се депонират основно на депото за битови отпадъци в м."Могилата".

За да се реализира едно добро управление на промишлените отпадъци не трябва да се подценява тяхното управление на фирмено ниво, за което общината и фирмите трябва да работят заедно.

3.1.3. Строителни отпадъци

Отпадъците получени в резултат от строителната дейност на строителните площадки, както и отпадъците от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения формират строителните отпадъци.

Фирмите генератори на значителни количества строителни отпадъци на територията на общината, които може да се посочат, са:

- "Драки"ЕООД
- ЕТ"Иван Гошевски"

Строителни отпадъци генерират и редица други фирми, които не са специализирани в строителната сфера, но извършват ремонтите си сами или от майстори на свободна практика, които не извършват крупни строителни работи.

През последните години в следствие на ремонта на главен път Е – 79 се увеличиха строителните отпадъци. Като цяло в общината не се изпълняват големи строителни обекти и обема на строителните отпадъци е относително малък. Предвижда се при започване на строителните работи по пътя "Струмяни – Клепало – Берово (РМакедония)" да има увеличение на отпадъците /земни маси, фрезован асфалт/.

Инертните маси от строителната дейност се депонират на депото на “Илинденци - мрамор” АД в м. “Пушовец”, землище на с.Илинденци.

3.1.4. Опасни отпадъци

“Опасни отпадъци” са отпадъците, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни и/или са определени като такива според Базилската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане. Опасни отпадъци се генерират, както от производствената, така и от комунално – битовата дейност на човека.

Това са отпадъците, за които към настоящия момент в общината няма почти никакви данни.

-Отпадъци от отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

На територията на общината няма предприятия генериращи, като отпадък отработени смазочни масла.

При подмяна на двигателните масла на автомобилите, гражданите ползват услугите на пунктове за смяна на масла обособени на някои от магазините извършващи такъв род дейности и автосервизи. Отработените масла са в много малки количества и се използват повторно.

Във връзка с изпълнението на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, кмета на общината е уведомил бензиностанциите и сервизите извършващи смяна на масла за приетата нормативна база, както и населението за изискванията ѝ. На територията на община Струмяни има само една фирма ЕТ „Иван Кацарски-Мираж”, находяща се на главен път Е-79, която притежава разрешително по реда на ЗУО за такъв вид дейност.

-Отпадъци от луминесцентни и други лампи съдържащи живак

Друг вид опасни отпадъци са излезлите от употреба луминесцентни и други лампи съдържащи живак. Те са обект на Наредбата за изисквания за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и за третиране и транспортиране на отпадъци на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване. В община Струмяни най – голямо потребление на такъв вид лампи има в шивашките цехове. В изпълнение на Наредбата Общината има сключен договор с „ИУЕЕО” АД, съгласно който изпълнителя се задължава да организира и приложи система за разделно събиране от крайните потребители, временно съхраняване и транспортиране на отпадъци от ИУЕЕО на територията на възложителя. Към настоящия момент има специално обособено помещение в което излезлите от употреба, при дейността на ОБА Струмяни луминесцентните лампи се съхраняват, водят се на отчет и се предават на изпълнителя по горния договор.

-Отпадъци от батерии и акумулатори.

Малък дял сред опасните отпадъци заемат и излезлите от употреба батерии и акумулатори, които съдържат тежки метали. Те са обект на Наредбата за изискванията за пускане на пазара и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори. С подписването през 2010г. на договор между община Струмяни и „НУБА РЕЦИКЛИРАНЕ” АД стартира система за разделно събиране от крайните потребители временно съхраняване и транспортиране на отпадъци от НУБА. На този етап от Кмета на общината са утвърдени точките за събиране на излезли от употреба батерии, в които са разположени 10 броя контейнери за събиране на излезлите от употреба батерии..

3.1.5. Болнични отпадъци.

При оказване на медицинска помощ се отделят опасни и неопасни отпадъци. По голяма част от образуваните отпадъци нямат характер на опасни, това са хартиените и пластмасови опаковки, ампули от лекарства, лабораторна стъклария и използвани хирургически инструменти, като всички те се изхвърлят в съдовете за битови отпадъци.

3.1.6. Отпадъци от излезли от употреба МПС

Излезлите от употреба моторни превозни средства се третираат, като отпадък. Към настоящия момент съгласно Наредба за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства / Приета с ПМС № 311 от 17.11.2004 г., обн., ДВ, бр. 104 от 26.11.2004 г., в сила от 1.01.2005 г./ община Струмьяни има сключен договор № ДГ-39/05.06.2006г. с ЕТ”Младен Георгиев”, с.Долна Градешница за временно съхранение, разкомплектоване на ИУМПС и обезвреждане на образуваните отпадъци от МПС и съхраняване на ИУМПС от населените места на територията на община Струмьяни на площадката на фирмата.

Редът за събиране, съхраняване и третиране на излезли от употреба моторни превозни средства е регламентиран и в местната нормативна уредба, а именно в Наредба определяща условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на територията на община Струмьяни.

3.2. Системи за събиране, транспортиране и обезвреждане на битовите отпадъци, съоръжения, местонахождение на последните, обхванато население от организирано сметоизвозване и т.н.

3.2.1. Система за събиране и извозване на отпадъците

В организираната система са включени следните населени места: с.Струмьяни, с.Микрево, с.Илинденци, с.Каменица, с.Драката и с.Горна Крушица, което представлява 75 % от населението на общината. Останалите населени места от общината са разположени в Малешевска планина. Те са със затихващи функции и непрекъснато намаление на населението, много разпокъсани, неблагоустроени и на голямо разстояние от депото, което прави сметосъбирането невъзможно. Събирането на ТБО от населението е смесено и се осъществява в кофи тип „Мева” с обем 0,11 куб.м. и контейнери тип „Бобър” с обем 1,1 куб. м. По площадните пространства и спирките са разположени метални кошчета.

От юли месец 2006 г. сметосъбирането е отдадено на търг съгласно Закона за обществените поръчки и се извършва от фирма „Бетон” ЕООД. Фирмата разполага със специализирана техника за извършване на дейностите по сметосъбирането и сметоизвозването. От започване на нейната дейност на територията на общината до момента са внесени 1100 бр. кофи тип „Мева” за ТБО в селата Струмьяни, Микрево и Илинденци и 45бр. контейнера тип “Бобър”.

Фирмата извършваща дейността работи основно по системата на периодично събиране и извозване на отпадъците, по утвърден график от Кмета на общината, както и при конкретна заявка. Същият е съобразен със сезона, спецификата на района, типа на улиците, вида на съдовете и други.

Графика е както следва:

ден	маршрут
<i>понеделник</i>	Гараж – Струмьяни – Депо
<i>вторник</i>	Гараж – Илинденци – Депо
<i>сряда</i>	Гараж – Г.Крушица – Каменица – Микрево /Г. Махала/ – Депо
<i>четвъртък</i>	Гараж – Микрево /Д. махала/ – Драката – Депо

Той подлежи на промени, в зависимост от климатичните условия, финансовите възможности и алтернативи за по - добра организация на дейността.

За извозването на отпадъците се използва специализиран автомобил. Същите се извозват до регионалното депо за битови отпадъци в м.”Могилата”, землище на с.Плоски, община Сандански. То е с площ от 83 дка, от които 63 дка за депониране на ТБО. При уплътняване с булдозер, експлоатацията му ще бъде за срок от 15 години, а с компактор 28 години. Към

настоящия момент тази дейност се извършва с булдозер. Депонирането е единствения начин за обезвреждане прилаган за отпадъците от общината.

При провеждане на акции, като пролетно почистване и други се използват и открити камиони, поради необходимостта от товарене на едрогабаритни отпадъци. В случаи като тези каросериите се покриват с мрежи за да не се разпиляват отпадъците.

3.2.2.Разделно събиране на отпадъците.

Съгласно чл.13, ал.3, т.5 от Закона за управление на отпадъците, кметът отговаря да разделното събиране на битови отпадъци, включително отпадъци от опаковки, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки. Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки регламентира възможности кметът да сключва договори с организации по оползотворяване или ПУДООС. В тази връзка Община Струмьяни сключи договор с „ЕКОПАК България”АД за сътрудничество в областта на разделното събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината.

Съгласно договора „ЕКОПАК България”АД приема да организира за своя сметка система за разделно събиране, съхранение, сортиране, обработка и транспортиране на отпадъци от опаковки, образувани от домакинствата, обществените и административните учреждения, училищата и търговски обекти на територията на общината.

Целта е:

- Създаване на ефективна и устойчива общинска колективна система за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки от домакинствата, търговските и обществените обекти и промишлеността;
- Предоставяне на икономически приемливо и дългосрочно решение за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, посочени в §. 9 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗУО.
- Намаление на количеството отпадъци, постъпващи за депониране /обезвреждане на общинското депо за ТБО, като събраните отпадъци от опаковки от стъкло, хартия, пластмаса, метали, и други/, които се събират разделно ще се оползотворят при крайния преработвател.

Определени са населените места и точки на които са поставени комплекти за разделно събиране на отпадъците. В системата са включени: Струмьяни – 8 комплекта, Микрево – 8 комплекта, Илинденци – 5 комплекта и Драката – 1 комплект.

Таблица №6

	<i>община Струмьяни 2008 г.</i>	<i>община Струмьяни 2009 г.</i>	<i>община Струмьяни 2010 г.</i>
<i>хартия- контейнери</i>	<i>9,000 т</i>	<i>25,450 т</i>	<i>25,220 т</i>
<i>пластмаса- контейнери</i>	<i>7,000 т</i>	<i>17,680 т</i>	<i>19, 030 т</i>
<i>стъкло- контейнери</i>	<i>6,000 т</i>	<i>21,020</i>	<i>19, 700 т</i>
<i>метал- контейнери</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>хартия пунктове</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>общо събрани</i>	<i>22,000 т</i>	<i>64,150 т</i>	<i>63,950 т</i>

Данни за разделно събраните отпадъци от опаковки

Към настоящия момент компонент на битовия отпадък, който се отделя е и метала. Фирма получила разрешение за такъв вид дейност на територията на община Струмьяни е

“Скрапметал”ООД, с площадка находяща се в землището на с.Илинденци, на главен път Е 79, преди с.Долна Градешница. От 2004 г. в ОБА Струмьяни се води регистър на фирмите получили разрешение за търговия с цветни и черни метали. Няма пунктове за изкупуване на хартия и стъкло. Към момента не се прилагат методи за разделно събиране при източника.

3.2.3. Управление на производствените, строителните, и масово разпространените отпадъци

За промишлени отпадъци, които за община Струмьяни са отпадъците от добив и обработка на мрамор се използва депото в м.”Пушовец”, Илинденско землище, собственост на “Илинденци мрамор”АД. Към настоящия момент депото не е приведено в рамките на действащото законодателство липсват заграждения, контрол, указателни табели и т.н. “Илинденци – мрамор” АД има приета програма за управление на отпадъците и се работи по въвеждане на депото в рамките на изискванията на законодателството.

За строителните отпадъци, които са много малък процент се използва също депото на “Илинденци мрамор”АД.

Други отпадъци от промишлеността са от текстил, които се депонират на депото за ТБО.

Община Струмьяни е община от селски тип. За общината е характерно, че домакинствата формират 60 % от депонираните годишно битови отпадъци, съдържащи голям процент биомаса, като пряка зависимост от бита на населението в този регион и неговия социално – икономически статус. Имайки предвид процентното съотношение на отпадъците се установява, че преобладаващи са отпадъците от органичен произход, което довежда до необходимостта от разделно събиране на отпадъците с последващо компостиране на органичните отпадъци и оползотворяване на получения био-газ.

4. Почви и нарушени терени.

Почвената покривка е пъстра и разнообразна. Причина за това са големите денivelации на терена и свързана с тях поясност в разпределението на растителността. Допълнително разнообразие внасят и различните по характер почвообразуващи скали, които варират от кисели (предимно по Малешевска планина) до алкални (по Пирин планина).

Най – широко разпространение имат канелените и кафявите горски почви, като след тях се нареждат рендзини и различни наносни почви.

Кафявите горски почви заемат около 24,9 % от територията. Образувани са в условия на планински климат под влияние на букова и иглолистна растителност.

Канелените горски почви са образувани в условия на субмедитерански климат на височина до около 700 – 900 м под влияние на ксерофилна растителност, с преобладание на благун и космат дъб.

Делувиалните, алувиалните и алувиално–ливадните почви са формирани от различни по характер наноси около течението на р.Струма, а на места и около долните течения на притоците й.

Стръмните и обезлесени терени, песъчливите почви, засушливия климат, интензивното тютюнопроизводство и животновъдство, особено в миналото са благоприятствали и благоприятстват развитието на ерозионните процеси и в Пиринската част на територията. Изнасянето на почвите, засипването на земеделските почви и затлачването на напоителните системи причиняват ежегодно на селското стопанство големи загуби.

Площната ерозия се проявява в най–силна степен на голите и слабо облесени склонове земи. Разкъсаната често почти липсваща растителна покривка дава път на изветрителните процеси на основната скала и възможност на дъждовните води да изнасят посредством повърхностния транспорт огромни количества почвена маса и то от хумусно акумулативния хоризонт на почвата.

Линейната ерозия се проявява главно във вдълбаване и оширяване на хидрографската мрежа. Най – интензивното развитие на линейната ерозия е свързано с района на плиоценските наслаги около селата Илинденци и Струмьяни.

Необходимо е борбата с ерозията да е предимно чрез лесо-културни мероприятия и по – малко чрез техникo – укрепителни мероприятия и да продължава и за напред до пълното и ликвидиране.

5. Защитени територии и биоразнообразие.

Западните части на НП "Пирин" с площ от 184,4 ха, попадат в границите на община Струмяни и заемат североизточната и част. Той е с национално и международно значение. Включен е в списъка на ООН за Националните паркове и в списъка на ЮНЕСКО по Конвенция за защита на световното културно и природно наследство.

Характерна особеност на Пиринската част е наличието на 18 пещери в района на с.Илинденци. Високопланинските езера и пасища формират неповторим пейзаж. Тук се срещат редки растения, които представляват около 20 % от растителните видове в Българската Червена книга, около 10 % от висшите растения на Пирин са балкански ендемити, например: Пиринска теменуга, еделвайс, обикновен тис, пърнар и други.

Резерват „Соколата” е обявен със Заповед № 115 от 18.02.1985 г. на КОПС при Министерски съвет. Създаден е с цел да се запази вековна първична високостеблена гора от благун и характерната за района на Малешевска планина флора и фауна.

Площта на резервата е 211 ха. Буферната зона към резервата е с площ 135,3 ха. Типичен горски резерват, в който основният първичен дървесен вид благун (*Quercus frainetto*) е с възраст над 250 години от семенен произход и с много добри възпроизводителни качества. Среща се единично бук и зимен дъб. Обитаващи животински видове – дива свиня, сърна, лисица, вълк, шипоопашата и шипобедрена костенурка, соколи, ястреби и други.

През 2004г. Община Струмяни и Сдружение "Фонд за дивата флора и фауна" внесе предложение в МОСВ за обявяване на защитена местност "Скални комплекси – Илинденци". Към настоящия момент министерството е дало положително становище и е пристъпено към доокомплектоване на преписката. Приемането статута на защитена територията ще допринесе за опазването не само на уникалните форми на неживата природа (Кутлева скала, Щавенска скала, Куклицата и др.), но и на много видове с високо консервационно значение.

Защитени зони (Натура 2000)

Натура 2000 е общеевропейска мрежа, съставена от защитени територии, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие.

Местата, попадащи в екологичната мрежа се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 79/409/ЕЕС съхранение на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците).

Защитените зони на територията на община Струмяни са:

НАТУРА 2000 В ЧАСТТА Й ЗА ОПАЗВАНЕ МЕСТООБИТАНИЯТА НА ПТИЦИТЕ ОТ ДИРЕКТИВА 79/409/ЕЕС:

Кресна - BG0002003

Пирин - BG0000209

НАТУРА 2000 В ЧАСТТА И ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ И МЕСТООБИТАНИЯТА НА ВИДОВЕТЕ ОТ ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС

Кресна - Илинденци - BG0000366

Пирин - BG0000209

Огражден - Малешево - BG0000224

Вековни дървета, обявени със заповед на КОПС от 07.05.1982 г.:

- три дъба в местността "Дабето" край с. Вракуповица в Малешевска планина, на възраст 500 год., височина 18 м. и обиколка 3,6 м.

- Пашовия дъб - с.Палат, Малешевска планина, на възраст 600 год., височина 16 м. и обиколка 4,7 м.
- Вековен чинар - с.Илинденци, Пирин планина, на възраст 500 год., височина 24 м. и обиколка 5,65 м.

Естествената растителност върху по – голяма част от територията на община Струмьяни е унищожена и заменена със селскостопански култури. Тя е съхранена на отделни участъци, главно на места неподходящи за обработване или се е формирала вторично на мястото на изоставени ниви.

В равнините и предпланинските територии доминиращи са тревните съобщества. Следват храстовите и храстово – тревните ценози и накрая горско – дървесните асоциации.

От растително – географска гледна точка растителността се отличава с широко участие на средиземноморски елементи. И това е естествено, като се има предвид, че общината е разположена в един от районите на страната с най – силно изразено медитеранско климатично влияние.

От тревистите съобщества по – значителни площи заемат тези с доминант белизма (*Dichanthium ishaemum*), разбира се с участие на медитерански елементи (*Festuca valesiaca*, *Lophochloa cristata*). Следват съобщества с доминантен вид луковична ливадина (*Poa bulbosa*), които се отличават с още по – голямо участие на средиземноморски елементи – главно едногодишни житни и бобови видове.

Върху сухи екотопи са разпространени още съобщества на едногодишни видове – крив псилюрус (*Psilurus incurvus*), двуредна трахиния (*Trachynia distachya*), ресничеста вулпия (*Vulpia ciliata*) и други. На влажни екотопи са формирани съобщества с доминанти ливадна власатка (*Festuca pratensis*), бреницова ливадина (*Poa sylvicola*), различни острици (*Carex sp.div.*) и дзуки (*Juncus*), много характерния южен вид – воден трокот (*Paspalum paspaloides*) и други.

В състава на дървесната и храстовата растителност на сухи екотопи по – чести са съобществата с доминант червена хвойна (*Juniperus oxycedrus*). Тук се среща и полупаразитния вид хвойниче (*Arceuthobium oxycedri*) по клоните на червената хвойна. Ограничени площи заемат съобществата с доминант драка (*Paliurus spina - christi*), сиво космат лавдан или памуклийка (*Cistus incanus*), космат дъб (*Quercus pubescens*), късолистен дъб (*Quercus brachyphylla*) и източен или келяв габър (*Carpinus orientalis*).

На влажни екотопи върху малки площи са формирани съобщества с доминиране на източен чинар (*Platanus orientalis*), на черна елша (*Alnus glutinosa*) и на тополи (*Populus sp. div.*).

Съществуващите растителни съобщества в този участък са силно повлияни от антропогенните фактори и са претърпели съществени деградационни изменения. С малки изключения дървесните съобщества са превърнати в храсталаци.

Храстовите полухрастовите съобщества са полуотворени и с развитие на ерозия. Тревистите съобщества в по- голямата си част също са полуотворени и ерозирани.

Въпреки силната им повлияност от антропогенните фактори, в състава на съществуващите растителни съобщества участват редица редки и застрашени видове. Два от тях са български ендемити – делипавлов (вебиев) бадем (*Amygdalus delipavlovii*), струмска люцерна (*Medicago discirmis var. strumensis*), три балкански ендемити – атикска мащерка (*Thymus atticus*), лъжеблагороден лопен (*Verbascum*), перочолистен лопен (*Verbascum roripifolium*), а осем с по – широко разпространение – скално секирче (*Lathirus saxatilis*), кълбовидна люцерна (*Medicago consticta*), трионче (*Bisserula pelicinum*), егейски звездан (*Lotus aegeus*), иглоцветна айважива (*Alkanna primulifolia*), монопелийска телчарка (*Polygala monspeliaca*), дебелолит (*Grassula tillea*), галска полска свещица (*Logfia gallica*).

Силно са видоизменени растителните съобщества и в нископланинските и среднопланинските части на терена. Наблюдаваната сега там дървесна растителност е само бледо подобие на съществуващите в миналото дъбови гори. Сега насажденията са представени от много на брой видове. Поради ксерофитизацията след унищожаване на естествената растителност много по – високо са се изкачили редица топлолюбиви видове, като червена хвойна (*Juniperus oxycedrus*), бодлив аспарагус (*Asparagus fruticans*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), келяв габър (*Carpinus*

orientalis) и други. От редките и застрашени видове заслужват специално внимание халеровото котенце по склоновете на Пирин и златистата ведричка по най – ниските части на Малешевска планина.

Сравнително по – добре са се съхранили дървесните асоциации в най – високите части на планините, независимо от това, че голяма част от буковите гори са напълно унищожени, а иглолистните са силно изредени.

По отношение на разнообразието на животинския свят Долината на р.Струма преминаваща на територията на община Струмани е много интересна, с изявено присъствие на множество медитерански елементи, повечето от които с голямо консервационно значение.

Фауната на р.Струма и прилежащите водоеми е представена от много форми на безгръбначната и гръбначната фауна. Сред безгръбначните хидробионти с консервационно значение са някои европейски застрашени видове, като одонтите, както и редица ендемични видове от водно въздушните насекоми.

Безгръбначната фауна на р.Струма и нейните притоци е богата качествено и количествено. Тя осигурява добра трофична база за съществуването на рибните стада. В този участък на Струма се срещат културната форма на шарана (*Ciprinus carpio*), сребрият каракуда (*Carassius auratus gibelio*), речен кефал (*Leuciscus cephalus*) и други видове, както и ендемичните видове струмски морунаш (*Vimba melanops*), местния щипок (*Sabanejewia*), маришка мряна (*Barbus cyclolepis*), вардарски скобар (*Chondostoma nasus varderensis*).

През част от територията на община минава големият миграционен път на птиците *Via Aristotelis*. Прелета преминава по поречието на р. Струма от Северна и Средна Европа към южната част на континента и Африка. Сред установените в този район по време на прелета са световно застрашени от изчезване видове – белоока потапница (*Aythya nyroca*), малък корморан (*Halietor pygmeus*), видове включени в Червената книга на България шилоопашата патица (*Anas acuta*), блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), полски блатар (*Circus cyaneus*), ливаден блатар (*Circus pygargus*), степен блатар (*Circus macrorus*) и др.

На територията на община Струмани са установени и голям брой гнездещи консервационно значими представители на орнитофауната – египетски лешояд *Neophron percnopterus* (единствената гнездеща двойка в ЮЗ България), белоопашат мишелов *Buteo rufinus*, сокол скитник *Falco peregrinus*, орел змияр *Circus gallicus*, осояд *Pernis apivorus*, късопръст ястреб *Accipiter brevipes*, горска ушата сова *Asio otis*, бухал *Bubo bubo*, син скален дрозд *Monticola solitarius*, скална зидарка *Sitta neumayer* и др.

В района на с.Микрево има наблюдения на балканска чесновица (*Pelobates syriacus balcanicus*).

В стоящи водоеми край с.Драката се среща каспийската блатна костенурка (*Mauremys caspia rivoluta*).

В района се срещат и редица и редица защитени видове влечуги. Установена е червейницата (*Typhlos vermicularis*), за която се смята, че е представена с достатъчно голяма численост. Открити са находища на котешка змия (*Telescopus falax*). Силно застрашения ивичест смок (*Elaphe quatorlineata*) е установен при Кресна, Струмани и Кожух. По тези места е известен и леопардовия смок (*Elaphe situla*). Срещат се двата вида световно застрашени вида костенурки – шипоопашата и шипобедрена (*Testudo graeca*, *T. hermanni*).

От обикновените видове се срещат заек (*Lepus europaeus*), катерица (*Sciurus vulgaris*), вълк (*Canis lupus*), дива свиня (*Sus scrofa*), лисица (*Vulpes vulpes*), черен поп (*Mustela putorius*), невестулка (*Mustela nivalis*), а във високите места още сърна (*Capreolus capreolus*) и рядко мечка (*Ursus arctos*).

6. Шум

Тъй като на територията на община Струмани няма големи промишлени предприятия, основен източник на шум е автотранспорта. През територията на общината минава международния път Е-79 – София – Кулата, както и жп линията София – Кулата. Минаващият през с. Струмани главен път Е-79 е доста натоварен, до сега официално не са правени замервания на шумовото замърсяване, което не изключва неговото наличие.

Шумовото замърсяване от автомобилния транспорт може да бъде ограничено чрез създаването на зелени пояси и подобряване на състоянието на пътната настилка.

7. Зелени площи в населените места.

На територията на община Струмьяни има 1 парк намиращ се между с.Микрево и Струмьяни, това е парк"Байкал" и 3 градинки в селата Микрево, Струмьяни, Илинденци разположени в централната им част. Проблемата, който имаше доскоро общината със стопанисването им бе решен почти изцяло с отдаване на петна в тях за ВТО, като изрично условие в договора бе стопанисване и подържане на прилежащите зелени площи. Проблем към настоящия момент има с парк "Байкал", който е с много по – голяма площ, липсват съоръжения за поливане, средства за поддръжката му и др.

Населено място	Озеленена площ, дка
Струмьяни	20
Микрево	44
Илинденци	7

В с. Раздол, около кметството и Защитеното жилище е оформена зелена площ с места за отдих. В останалите населени места от общината няма ясно изразени зелени площи, което се дължи на редица фактори. В селата от Малешевската част на общината природата е неразривно свързана с урбанизираните територии. В останалите по поречието на Струма: Драката, Горна Крушица и Каменица в момента се работи по създаването на зелени площи.

По ПРСР 2007-2013 община Струмьяни е в процес на изпълнение на проектите „Спорт, младост, бъдеще” по мярка 321 - Основни услуги за населението и икономиката в селските райони и „Играй с мен в зеления свят на мечтите” – по мярка 322 – Обновяване и развитие на населените места, с което се работи в посока за доизграждане и обогатяване на зелената система в Общината.

8. Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения

Към настоящият момент са правени замервания на радиационния фон на територията на община Струмьяни през 2007г. Взети се проби от необработваеми почви, от района на от района на обект „Игралище”. При анализа е установено завишено съдържание на радиий-226, олово- 210 и уран-238 в пробата от от района на купово извлечение при Щолна-1.Във връзка с това е уведомено местното население да не използва водата от Щолна-1 за питейни нужди и водопой на животни, да се спазват указанията на предупредителните табели в района, да не се рушат самите табели и да не се правят опити за проникване в ликвидираните минни разработки, като се разрушават преградните съоръжения.

9.Управленски.

Административно, община Струмьяни е сравнително добре организирана и осигурена с подготвени кадри, които имат ресурс и подготовка за бъдещо развитие. Кадрите, работещи в общинската администрация са млади, амбициозни и професионално подготвени за отделите и дейностите, с които се занимават. Създаден е добър екип от професионалисти. Част от тях продължават да повишават своята квалификация.

Общинското ръководство поощрява и подкрепя подобно отношение към професионалната подготовка и професионалните ангажименти на своите служители.

Финансови ограничения принуждават представителите на местната власт да ограничават привличането на необходимите им специалисти. Това налага един специалист да отговаря за различни, макар и свързани един с друг проблеми.

Формирана е Дирекция “Околна среда, благоустрояване и градоустройство”, както и към Общински съвет е създадена Комисия по земеделие, гори и екология. Работи се както с национални така и с местни нормативни документи. На високо ниво да комуникациите и сътрудничеството между общината и организациите, чийто дейности са свързани с опазване на околната среда.

Въпреки че в Община Струмяни се работи по проблемите свързани с околната среда, съществува недостиг на средства, които да обезпечат тази дейност, както и липсват достатъчно и достоверни данни за състоянието на различните компоненти на околната среда – на територията на общината няма мониторингови станции (за въздух, речни, подпочвени води, почви, радиоактивни лъчения и шум) и оценката се извършва единствено по субективни критерии и данни на РИОСВ, РИОКОЗ и др.

Процесът на промяна и преход към една система, съответстваща на изискванията на ЕС, налага приемането на съответните принципи от населението и от всички участници в процеса на опазването и устойчиво управление на околната среда. Промените в управлението винаги водят до противопоставяне на различни обществени групи. Това противопоставяне и негативното общественото мнение може да се окаже съществена пречка за прилагането на съвременните практики по защитата на околната среда. Поради това трябва да се отделя по-голямо внимание на фактора “връзка с обществеността” и да се организират кампании за информиране на обществеността

Проблемите с управлението на дейностите свързани с отпадъците се отразяват най-бързо и пряко върху облика на общината и здравето на хората и закономерно те ангажират повече средства и квалифицирани служители. Проблемите свързани с управлението на отпадъците в частност и с опазването на околната среда като цяло са на първо място финансови, на второ място организационни и на трето място са свързан с ниската екологична култура на населението. За това трябва да се насочат усилия за приобщаване на населението към проблемите свързани с опазване на околната среда и търсене на възможности за предоставянето им на повече такава информация.

9.1. Услуги предоставяни от общината.

-третиране на отпадъци

В изпълнение на ЗМДТ, общината организира събирането и депонирането на твърдите битови отпадъци. В тази връзка на територията на Община Струмяни е въведено организирано събиране и извозване на битовите отпадъци от пет населени места.

-разделно събиране на битовите отпадъци.

На територията на селата Микрево, Струмяни Илинденци и Драката е започнало разделно събиране на битовите отпадъци. За сега населението слабо се включва в този процес.

- озеленяване и чистота в населените места

Почистването на уличната мрежа в община Струмяни се извършва ръчно и честотата на уличното метене е в зависимост от района. Приоритет се дава на централните улици и площади. Основно за почистване им се използват назначените по НП „От социални помощи към осигуряване на заетост”.

Конкретно за територията на общината е приета от ОбС Струмяни Наредба № 1, в която цял раздел е отделен за опазване чистотата на населеното място, подържане на чистотата на улиците и спазване от населението на норми не позволяващи натрупването на ТБО на територията на общината.

- водоснабдяване и канализация

На територията на община Струмяни има частично изградена канализационна мрежа (около 90%) от смесен тип в по – големите села: Струмяни, Микрево и Илинденци. Използваемостта и е около 70 %.

В селищна система Струмяни водоснабдяването както за питейно-битови нужди така и за земеделски не е на необходимото ниво. Някой от селата в Малешевска планина са частично

водоснабдени. Дейността по водоснабдяване се осъществява от общинската фирма “В и К - Стримон” ООД, с.Микрево.

Таблица №7

ВЗЕТИ ВОДНИ МАСИ ЗА 2007 г.	
Показатели	Водна маса м³/год.
Взети от собствен водоизточник	190 000
А) повърхностни води	98 000
Б) Подземни води	92 000
Взети от други водоползвателни системи	240000
А) Градски водопровод	-
Б) Други	
ВСИЧКО ВЗЕТИ ВОДНИ МАСИ	430 000
ИЗПОЛЗВАНИ ВОДНИ МАСИ	
За питейно битови нужди за населението и работещите в производството	430 000
ОТПАДЪЧНИ ВОДИ	
Зауствани в канализацията	215 000
Зауствани в други водоприемници	101 000
ВСИЧКО ОТПАДЪЧНИ ВОДИ	316 000

Таблица №8

ВЗЕТИ ВОДНИ МАСИ ЗА 2008 г.	
Показатели	Водна маса м³/год.
Взети от собствен водоизточник	180 000
А) повърхностни води	95 000
Б) Подземни води	95 000
Взети от други водоползвателни системи	240 000
А) Градски водопровод	-
Б) Други	
ВСИЧКО ВЗЕТИ ВОДНИ МАСИ	420 000
ИЗПОЛЗВАНИ ВОДНИ МАСИ	
За питейно битови нужди за населението и работещите в производството	420 000
ОТПАДЪЧНИ ВОДИ	
Зауствани в канализацията	215 000
Зауствани в други водоприемници	101 000
ВСИЧКО ОТПАДЪЧНИ ВОДИ	316 000

Таблица №9

ВЗЕТИ ВОДНИ МАСИ ЗА 2009 г.	
Показатели	Водна маса м³/год.
Взети от собствен водоизточник	185 000
А) повърхностни води	95 000
Б) Подземни води	902 000
Взети от други водоползвателни системи	240 000
А) Градски водопровод	-
Б) Други	
ВСИЧКО ВЗЕТИ ВОДНИ МАСИ	425 000
ИЗПОЛЗВАНИ ВОДНИ МАСИ	
За питейно битови нужди за населението и	425 000

работещите в производството	
ОТПАДЪЧНИ ВОДИ	
Зауствани в канализацията	209 000
Зауствани в други водоприемници	107 000
ВСИЧКО ОТПАДЪЧНИ ВОДИ	316 000

Таблица №10

ВЗЕТИ ВОДНИ МАСИ ДО м. септември 2010 г.	
Показатели	Водна маса м³/год.
Взети от собствен водоизточник	135 000
А) повърхностни води	67 000
Б) Подземни води	68 000
Взети от други водоползвателни системи	180 000
А) Градски водопровод	-
Б) Други	
ВСИЧКО ВЗЕТИ ВОДНИ МАСИ	315000
ИЗПОЛЗВАНИ ВОДНИ МАСИ	
За питейно битови нужди за населението и работещите в производството	315 000
ОТПАДЪЧНИ ВОДИ	
Зауствани в канализацията	158 000
Зауствани в други водоприемници	77 000
ВСИЧКО ОТПАДЪЧНИ ВОДИ	235 000

9.2. Общински наредби и програми в областта на опазване на околната среда

- Във връзка с изпълнение на изискванията на чл.19 от ЗУО от ОбС Струмьяни с решение № 241 от 16.09.2005 е приета Наредба определяща условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на територията на община Струмьяни;

- С Решение № 118 от Протокол № 12/ 06.08.2004г на ОбС Струмьяни е приета Наредба №1 уреждаща поддържането на чистотата, сигурността на населените места, осигуряването на условия за спокоен труд и отдых на гражданите и опазване на частната, общинската и държавната собственост на територията на община Струмьяни. Последното изменение и допълнение на наредбата е направено с Решение № 161 от Протокол № 20/27.03.2009г. на Общински съвет Струмьяни;

- Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Струмьяни, приета с Решение №172 от Протокол №21/30.04.2009г. на Общински съвет Струмьяни;

- Наредба за регистрация, стопанисване и контрол на кучета на територията на община Струмьяни, приета с Решение №28 от Протокол №42/25.01.2008г. на Общински съвет Струмьяни;

- Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Струмьяни приета от Общински Съвет – Струмьяни с Решение № 276 от Протокол №34/ 30.04.2010 г.;

- Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Струмьяни, приета от Общински Съвет – Струмьяни с Решение № 115 от Протокол №15/28.11.2008 г.;

- Общинска програма за енергийна ефективност на община Струмьяни 2010-2013 година, приета от Общински Съвет – Струмьяни с Решение № 321от Протокол №40/21.10.2010 г.;

- На 31.03.2006г. с Решение № 281 на ОбС Струмяни, на основание изискванията на чл. 79 от ЗООС бе приета Програма за опазване на околната среда 2006г.-2010г. на територията на община Струмяни.;

- На 06.07.2006г. с Решение № 311 на ОбС Струмяни, на основание изискванията на ЗУО бе приета Програма за управление на отпадъците на територията на община Струмяни 2006г.-2010г. Предстои приемането на нова.

10. Икономически и социално – икономически фактори.

Община Струмяни се отнася към V група по степен на икономическо развитие – ниска и недоразвита отраслова структура на производство, силни диспропорции по отношение на инфраструктура, състояние на пътища и транспортна достъпност и към групата с потенциал за развитие на трансгранично сътрудничество. Община Струмяни със своите релефни и почвено-климатични условия, насечен терен, почвена характеристика, категория на земята и климат е подходяща за отглеждане на тютюн. Общата площ на земеделската земя е 154 704 дка, като основната част от нея е по поречието на р.Струма. Наклона на терените в общината е значителен. Твърде малко са равните и полегати места, едва 1,1% от дърво-производителната площ. Наклонените места заемат 11,3%. Цялата останала площ, т.е. 87,6% е с наклон над 20%. Преобладаващи са канелено-горските почви. Районът на община Струмяни е един от най-топлите в страната, което определя предпоставки за развитието на силно топлолюбиви култури - тютюн, овощарство, ранни зеленчуци и др. Планинският характер на релефа на общината, с голям процент мери, пасища и естествени ливади, благоприятства развитието на животновъдството, но отрасълът е също с тенденции към намаляване. Предвид това може да се отбележи, че в района съществуват дадености за по силно развитие на селското стопанство, но към настоящия момент липсата на пазар на продукцията спира производителите. Стопанската структура на община Струмяни се определя преимуществено от добивната и обработващата промишленост. Развитието на добивната промишленост се обуславя от наличието на находище на мраморни залежи на територията на община Струмяни, поради което функционира успешно едно голямо предприятие за добив и обработка на мрамор, и множество цехове за обработка на мрамор, част от които са с утвърдени позиции в страната и в чужбина. Икономическият профил се допълва от големия брой шивашки и дървообработващи фирми, които осигуряват не малка част от заетостта на населението. Хранително-вкусовата промишленост е застъпена от един цех за производство на малотрайни колбаси. Към настоящия момент в общината са регистрирани около 30 фирми занимаващи се предимно с търговия на дребно.

Горският фонд е разположен върху западните склонове на Малешевска планина на площ от 180 186 дка. и е стопанисван от ДЛ“Струмяни”. Територията му попада в 2 лесо-растителни зони: дъбова и буково-иглолистна зона. Наблюдава се повсеместно разпространение на ерозия: площна и линейна, налагащо спешно взимане на мерки.

Таблица №11

№ по ред	Вид на територията	<u>Площ, дка</u>
1	Земеделски земи	154 704
2	Горски фонд	180 186
3	Фонд населени места	4 739
4	Водна площ	3 705
5	Полезни изкопаеми	2 000
6	Инфраструктура	20 849
	<u>ОБЩО</u>	366 183

Специфичните природни ресурси създават благоприятни условия за развитието на екологичен туризъм, с възможности за рекреационни дейности спорт, риболов, събиране на диви плодове и билки. Територията на община Струмяни включва малка част от Национален парк “Пирин”,

резерват “Соколата”, вековни дървета, седиментни скални образувания и други интересни природни забележителности.

Културният живот е съсредоточен в читалищата и библиотеките. Музейната сбирка “Струмяни” включва археология, етнография и обща история, като най-интересният експонат е мозайката с изображение на Христовия монограм Хризма. В общината се провеждат Международния фолклорен фестивал “Малашево пее и танцува” и скулпторен симпозиум на Фондация “Арт център Илинденци”.

Състоянието на околната среда е в пряка зависимост от развитието на промишлеността като цяло, но структуроопределящите производства в общината не са от рисковите.

Състоянието на инфраструктурата оказва пряко въздействие върху статута на общината, като район за привличане на инвестиции и влияе съществено върху качеството на компонентите на околната среда.

Пътната комуникационна мрежа осигурява достъп до всички точки на общината и останалите части на България. Територията и е разделена на две от главен път Е – 79.

11. Финансови.

11.1. Приходи в общинския бюджет.

В приходната част на бюджета на община Струмяни за периода 2007 – 2010 г. има тенденция за намаляване на собствените приходи. В резултат на актуализацията на бюджета за второто полугодие на 2010 г. има значително намаление на получените субсидии от държавния бюджет в сравнение с предишните години.

Таблица №11

Бюджетни приходи на община Струмяни за 2007 – 31.12.2010 г.

Приходи		2007 г.		2008 г.		2009 г.		2010 г.	
		х.лв.	%	х.лв.	%	х.лв.	%	х.лв.	%
A	Общо приходи в това число:	6 926	95.78%	5 391	87.47%	6 803	92.25%	4 178	95.65%
1.	Собствени приходи	625	100.00%	486	74.23%	389	70.76%	359	80.86%
2.	Субсидии от държавния бюджет	4 243	100.00%	3 192	100.00%	3 744	92.26%	3 152	99.59%
3.	Трансфери от/за бюджетни сметки извънбюджетни сметки	2 058	100.00%	1 713	100.00%	2 113	99.02%	667	91.37%
4.	Финансиране на дефицита/излишъка	0	0,0%	0	0,0%	557	87.27%	0	0,0%

Собствените приходи включват две основни групи – данъчни и неданъчни приходи.

Таблица № 12

Данъчни и неданъчни приходи на община Струмяни за 2007 – 31.12.2010 г.

Приходи в х.лв.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Собствени приходи	625	486	389	359
1. Данъчни приходи	78	85	77	89
2. Неданъчни приходи	547	401	312	270

През 2010 г. данъчните приходи на община Струмяни се формират основно от данък превозни средства, данък недвижими имоти и патентен данък. През четиригодишния период се наблюдава тенденция на относително постоянен размер на събиране на данъчните приходи, както по стойност, така и като процент от общите приходи.

В таблица 13 са посочени източниците, които формират приходите във втората група местни приходи – неданъчните (НП). За периода 2007 – 31.12.2010 г., при тях има тенденция за намаляване като стойност.

Таблица №13

Видове неданъчни приходи

Неданъчни приходи в х.лв.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Общо, в това число:	547	401	312	270
Приходи и доходи от собственост	17	16	25	35
Общински такси	161	161	148	178
Глоби и административни наказания	1	0	0	0
Приходи от продажба на държавно и общинско имущество	193	35	68	11
Приходи от концесии	0	47	20	0
Помощи, дарения и др.	172	137	44	23
Други неданъчни приходи	3	5	7	23
Събрани и внесени ДДС и други данъци в-ху продажбите (нето)	0	0	0	0

Доминиращо място в тази група приходи в община Струмяни имат общинските такси (ОТ). Тази тенденция ще се запази, тъй като тя отразява количеството на извършените административни услуги, което ще нараства с развитието на децентрализацията. Приходите и доходите от собствеността, както и приходите от продажба на държавно и общинско имущество през следващите години ще намалееят поради навлизането в заключителна фаза на процеса за приватизация на общинската собственост. На този етап общинското ръководство в лицето на кмета и общинския съвет трябва да определят своята политика по отношение на наличното общинско имущество като намерят баланса между дългосрочното получаване на приходи под формата на наем или концесионни вноски от една страна и еднократните постъпления от неговата продажба от друга. Необходимо е да се вземе предвид доколко имуществото може да е необходимо за нуждите на общината в един по-дългосрочен период.

Субсидии от държавния бюджет

За наблюдавания период 2007 – 30.09.2010 г., субсидиите от държавния бюджет имат голяма вариативност по години. Спецификата на тези приходи е такава, че те се определят от взаимоотношенията между централните и местни власти. Тези взаимоотношения се характеризират със засилена динамика, върху тях влияят често противоположни фактори и поради това не може да се открие тенденция. Нещо повече, тези приходи не са предмет на управление на общинската власт и следователно трябва да се приеме като даденост.

Сравнително нисък е размера на целевите субсидии за капиталови разходи, които през 2008 и 2009 г. бележат намаление от 82.86 % спрямо предходните две години. Това потвърждава необходимостта от активно привличане на донорски средства за реализиране на проектите на общината.

Таблица №14*Субсидии от държавния бюджет*

Приходи в х.лв.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Субсидии от държавния бюджет	4 243	3 192	3 744	3 152
Общи субсидии	1 440	2 332	2 227	2 095
Целеви субсидии за социални помощи	883	530	1 188	764
Целеви субсидии за капиталови разходи	1 920	330	329	293
Държавен трансфер по преотстъпени данъци по ЗОДФЛ	0	0	0	0

11.2 Анализ на разходите по функции

През целия период най-висок е относителния дял на разходите за БКС, Жилищно строителство и опазване на околната среда. Те нарастват и намаляват плавно, като абсолютна стойност и в процентно отношение спрямо общите разходи.

Образованието е делегирана държавна дейност и основната част от разходите за нея се финансират от държавния бюджет, като размера на средствата се определят на базата на приетите стандарти. Поради тази причина на ниво община не може да се влияе в посока на тяхното намаляване и пренасочване средствата за други дейности.

Таблица №15*Структура на разходите по функции*

Разходи в х.лв.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Общо разходи	6 926	5 391	6 803	4 178
Общи държавни служби	965	943	1 035	898
Отбрана и сигурност	179	57	290	157
Образование	922	1 368	1 190	1 218
Здравеопазване	44	91	55	28
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	748	950	784	748
БКС, Жил. строит. и опазване на окол.среда	3 267	1 232	2 904	607
Други	801	750	545	522

Средствата за социално подпомагане през последните три години са с постоянна величина с леки отклонения към намаление.

11.3 Анализ на капиталовите разходи

Капиталовите разходи на общината се финансират по три линии –от бюджета на общината, извънбюджетно финансиране, което включва и целевите субсидии от държавния бюджет и външно финансиране (в т.ч. привлечени средства по проекти към външни донори).

Таблица №16*Структура на капиталовите разходи*

Финансиране х.лв.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	Общо
Собствени средства	23	383	0	0	406
Целеви субсидии от държавния бюджет, в т. ч. капиталови разходи + пътища	1 540	6 505	616	292	8 953
Външно финансиране, в т. ч. средства по проекти към външни донори	800	985	3 025	1 190	6 000
Общо за годината	2 363	7 873	3 641	1 482	

Като цяло през последните две години размера на капиталовите разходи на общината се формира основно със средства на външно финансиране, в т. ч. средства по проекти към външни донори. Това показва, че ръководството на общината е използвало оптимално откриващите се възможности за финансиране на общински инфраструктурни проекти, особено за изостаналите гранични райони и за подпомагане на селското стопанство.

11.4. Финансиране на дейностите по управление на отпадъците

Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя по реда на чл. 66 от Закона за местните данъци и такси за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

1. осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци;
4. почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Попълненията на касата на общината за комунално-битова дейност са от такса смет и от бюджета.

Приходите и разходите от такса смет за дейността са посочени в по – долу в таблицата.

Таблица № 17

година	приход, лв.	разход, лв.
2008 год.	73 071 лв.	69 535 лв.
2009 год.	79 860 лв.	79 837 лв.

2010 год.	75 159 лв.	75 094 лв.
-----------	------------	------------

От изложените по горе данни за финансовите средства на община Струмьяни може да се прецени несъстоятелността и да развива пълноценно и резултатно дейностите свързани с опазване на околната среда, както и невъзможността за подсигуриране на средства за премахване на стари замърсявания от бюджета на общината, което налага предимно да се разчита на съзнанието на гражданите и финансиране то външни източници и най – вече помощ от МОСВ.

III. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ (SWOT).

ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ	ВЪНШНИ ФАКТОРИ
<p>❖ Силни страни</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Има организирано сметосъбиране; ✓ Наличие на разделно събиране на отпадъците от опаковки; ✓ Депонирането на отпадъците става на депо отговарящо на изискванията на екологичното законодателство; ✓ На територията на общината няма големи промишлени замърсители; ✓ Слаба урбанизация, по-голямата част от селата е с население под 1 000 души; ✓ Създадени контакти с природозащитни НПО и сътрудничество с тях по проекти; ✓ Плодородни и незамърсени почви с отличен потенциал за биологично земеделие и агроекологични практики. ✓ Богато и съхранено биоразнообразие, 2 защитени територии и 2 защитени зони по НАТУРА 2000. ✓ Територията е подходяща за развитие на екотуризъм. ✓ Подменено улично осветление с енергоспестяващи лампи. ✓ Наличие на работещи документи в областта на опазване на околната среда: <p>- Наредба определяща условията и реда за изхвърлянето, събирането, вкл. разделното, транспортирането, претоварването, оползотв. и обезвр. на</p>	<p>❖ Възможности</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Изграждане на велосипедни алеи; ✓ Ограничаване разпространението на атмосферни замърсители, чрез изолиране на строителните площадки; ✓ Изграждане на пречиствателни станции за отпадни води от канализационната мрежа; ✓ Обявяване на защитена територия”Скални комплекси Илинденци”; ✓ Разширяване обхвата на организираното сметосъбиране; ✓ Разширяване на дейностите по разделно събиране на отпадъците; ✓ Финансов ресурс на секторните оперативни програми в периода 2007 – 2013 и ПРСР; ✓ Използване на соларна енергия.

<p>битови, строителни и масово разпространени отпадъци на територията на община Струмяни;</p> <p>- Програма за енергийна ефективност;</p> <p>- Наредба № 1 на ОбС Струмяни;</p> <p>- Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Струмяни.</p> <p>- Наредба определяща условията и реда за изхвърлянето, събирането включително разделното, транспортирането, претоварването оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на територията на община Струмяни.</p>	
<p>❖ Слаби страни</p>	<p>❖ Заплахи</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Много от населените места са трудно достъпни – за сметоизвозването; ✓ Хората са слабо информирани относно възможностите за развитие на биологично земеделие и екотуризъм; ✓ Сътрудничество с ръководствата на промишлените предприятия; ✓ Липса на заинтересованост от страна на ръководствата на промишлените предприятия относно бъдещото ни сътрудничество; ✓ Липса на ангажираност от страна на населението; ✓ Липса на изградена трупосъбирателна площадка отговаряща на изискванията на МЗХ; ✓ Липса на достатъчен контрол за прилагане на нормативните разпоредби; ✓ Слабости в планирането и управлението на ООС – липса на инвентаризации и мониторинг; ✓ Масово използване на твърди и течни горива, при липса на реална алтернатива за газификация; ✓ Липса на ПСОВ; ✓ Остарели водопреносни мрежи и загуба на вода; ✓ Липса на данни за строителни, производствени и опасни отпадъци в 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Въвеждане на режимно ползване на питейната вода. ✓ Продължаващата тенденция за внос на стари автомобили. ✓ Липса на средства за поддържане и доизграждане на зелената система. ✓ Недостатъчен контрол по отношение отрицателните въздействия върху околната среда; ✓ Забавяне на икономическия растеж вследствие на глобалната финансова криза;

общината; ✓ Тенденция на миграция на младите хора. ✓ Разделното сметосъбиране не се спазва от местното население.	
---	--

IV. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНАТА

Общинското ръководство на Струмьяни работи сериозно за подобряване на икономическото и битово – социалното състояние на жителите на общината. Всички тези дейности са пряко или косвено свързани и с решаването на проблемите на околната среда. Гражданите на община Струмьяни са относително добре запознати с екологичните проблеми, но Общинска администрация недостатъчно добре ги информира за предприеманите мерки за решаването им. Задължително е да се организират срещи с гражданите по населени места, да се информира гражданството за екологичните мероприятия и да бъде привлечено по различни начини да прави предложения за решаване и се ангажира в изпълнението им.

Визията за бъдещето развитие и състояние на община Струмьяни се формулира така:

**ОБЩИНА СТРУМЯНИ – НАШИЯТ ДОМ
СРЕДИЩЕ НА ПЪЛНОЦЕНЕН ТРУД И АКТИВЕН ОТДИХ!**

V. ЦЕЛИ

1. Генерални стратегически цели.

Въз основа на резултатите от извършените анализи и проучвания за характерните дадености и проблеми на община Струмьяни в областта на околната среда, са определени и идентифицирани силните и слабите страни на селищната система, възможностите и заплахите стоящи пред нея. След избора на визия на общината, са формулирани целите, които населението и ръководството на общината смятат за определящи и изпълнението, на които ще реализират очакванията на хората за едно по – добро бъдеще за община Струмьяни.

Генералната стратегическа цел е:

Да се подобри качеството на околната среда в общината, като гаранция за живот без рискове за човешкото здраве и с възможности за пълноценен труд и отдих.

2. Специфични стратегически цели.

За постигане на генералната стратегическа цел на общинската програма за опазване на околната среда са формулирани следните специфични стратегически цели:

По отношение на въздуха

- *Редуциране на замърсяването на въздуха от транспорта
- *Намаляване на замърсяването на въздуха от битовото отопление
- *Емисионен и имисионен контрол

По отношение на водите

- * Подобряване качеството на питейните води;
- * Подобряване на качеството на повърхностните води и елиминиране на риска от замърсяване на подпочвените води;
- *Информирание на обществеността за необходимостта от икономичното ползване на водата
- *Подобряване на параметрите на водопроводната и канализационната система на територията на община Струмьяни.

По отношение на отпадъците

- *Подобрява чистота на територията на населените места;

*Елиминирани и/или минимизирани на рисковете от замърсяване на компонентите на околната среда;

*Минимизиране на количествата на отпадъците;

*Въвличане на населението в дейности по управление на отпадъците

По отношение на почвите

*Мониторинг на почвите в близост до каналите за отвеждане на отпадните води на цеховете за преработка на мрамор;

*Прилагане на подходящи аграрни и горски системи на земеделие при деградираните почви

a. Възстановяване на нарушени земи

b. Опазване на земите от ерозия

c. Опазване на земите от замърсяване

d. Възстановяване и повишаване на почвеното плодородие

*Създаване на условия за развитие на екоземеделие – информирани на обществеността за възможностите за финансиране на частни земеделски проекти за биологично земеделие, подобряване на условията за производство, преработка и маркетинг на земеделска продукция.

По отношение на зелената система, защитени територии и биологично разнообразие

*Подобряване на инфраструктурата

*Опазване на съществуващото биоразнообразие

*Подобряване на маркетинга

По отношение на икономическите фактори

*Развитие на селския туризъм и екотуризъм

*Подпомагане развитието на биологичното земеделие

*Подобряване информираността на населението

3. Приоритети.

⇒ Подобряване на параметрите на атмосферния въздух.

⇒ Подобряване на управлението на водите;

⇒ Повишаване ефективността на дейностите свързани с управление на отпадъците.

⇒ Предотвратяване на почвеното замърсяване.

⇒ Създаване на система за отчетност и контрол на производствените отпадъци.

⇒ Информирани на населението, въвличането им в дейности по опазване на околната среда и повишаване на екологичната култура;

⇒ Обявяване на нови защитени зони и подобряване на управлението им.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ.

Елемент от програмата	Действия	Период	Вероятен източник на финансиране
Въздух	1. Газификация на обществените сгради и домакинствата.	2011-2015	ДБ, ОП „Регионално

			развитие”
Води	2.Рехабилитация на общинската и републиканска пътна мрежа с цел да се избегне праховото замърсяване на въздуха от автомобилния транспорт.	2011-2015	ПРСР
	3.Провеждане на озеленителни мероприятия с цел предотвратяване праховото замърсяване.	2011-2015	Общински бюджет, частни инвестиции, ПУДООС, НП „За чиста околна среда”
	4.Увеличаване дела на възобновяемите енергийни източници	2011-2015	Европейски фондове ПРСР
	1.Изграждане на съоръжения за пречистване на питейни и отпадни води.	2011-2013	Европейски фондове и държавен бюджет
	2. Почистване на речни корита от отпадъци	2011-2015	ПКЗНАК, ПУДООС
	3.Реконструкция на съществуващата водопроводна мрежа на селата Струмьани, Илинденци и Драката	2011-2013	ПРСР 2007-2013
	4.Доизграждане на канализационите системи в селата Илинденци, Микрево и Струмьани.	2011-2013	ОП „ОС”, ПУДООС
	5.Подмяна на съществуващ водопровод отг група Плоски.	2011-2013	ПУДООС, МРРБ
	6. Реконструкция на водопроводна мрежа в с. Микрево.	2011-2015	ОП „ОС”
	7. Изграждане на система за по – ефикасен контрол на заустваните води от “Илинденци мрамор”.	2011-2015	-
	8.Информирание на населението за икономично използване на водите и намаляване на загубите.	постоянен	-
	Отпадъци	1. Поетапно включване на селата от Малешевската планина в системата на организирано сметосъбиране и сметоизвозване	2011-2015
2. Разширяване на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и включване на селата от Малешевската планине в нея.		2011-2015	Общински бюджет, фирма изпълнител

3. Продължаване на съвместната работата с общините Кресна и Сандански за доизграждане на Регионална система за управление на отпадъците.	постоянен	Общински бюджет ОП „ОС”
4. Организиране и доразвиване на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци в т.ч.опасни отпадъци от бита/бяла и черна техника, батерии, акумулатори, луминисцентни и енергоспестяващи лампи, ИУМПС.	2011-2015	ПУДООС и частни инвестиции
5. Организиране на акции по цялостното почистване на нерегламентирани замърсявания на територията на Общината.	постоянен	Общински Бюджет , ПУДООС
6. Предприемане на мерки за намаляване количеството биоразградими отпадъци, постъпващи на депо. Реализирането на проект за компостиране.	2011-2015	ПУДООС, външни донори
7. Създаване на стройна система от база данни за битови, производствени, строителни и опасни отпадъци, според изискванията на Наредба №9 /2004 г. на МОСВ.	2011-2013	Общински бюджет
8.Подобряване на контрола срещу изоставянето, нерегламентираното изхвърляне и изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците	постоянен	-
9.Оптимизиране използването на постъпленията от граждани и фирми на “такса битови отпадъци” и получените средства от наложени санкции.	постоянен	-
10.Проучване на възможностите за икономически изгодно сътрудничество с частни фирми в областта на управление на отпадъците	постоянен	-
11. Разработване на проекти за повишаване на екологичното възпитание и култура на населението, включително на подрастващото поколение, за по екологосъобразно управление на отпадъците и поддържане на чистотата на населените места	2011-2015	Общински бюджет, външни донори

	12.Използване на местните медии за информирание на населението за всички дейности на общината, свързани с отпадъците	постоянен	Общински Бюджет
	13.Привличане на обществеността при почистване на площи за обществено ползване	постоянен	
Почви	1.Изготвяне на информационни материали за прилагане на екологосъобразно земеделие и премахване на негативните ефекти от човешката дейност.	2011-2015	Общински бюджет
	2.Спиране на ерозията чрез механично укрепване и залесяване.	2011-2015	ОБ, СФ, на ЕС, ДФ „Земеделие”, ОП на МЗХ
	3.Предоставяне за стопанисване и ползване на общински земи и подпомагане на реализацията на произвежданата продукция, чрез дългосрочна аренда.	постоянен	-
	4.Устойчиво ползване на пасищата и ливадите (паша, косене, поддържане, подобряване на тревния състав)-отдаване под наем или аренда на животновъди.	2011-2015	-
Зелена система, защитени територии и биоразнообразие	1.Изработване на зелен кадастър и публичен регистър, дълготрайните декоративни дървета и тези с историческо значение на територията на Общината.	2011-2015	Общински бюджет и др.
	2.Увеличаване на зелените площи на Общината	постоянен	ОБ, ПУДООС, ОП „ОС”, ПРСР
	3. Подобряване на маркетинга.	постоянен	Европейски и държавни фондове
	4. Изграждане на кътове за отдых при природите забележителности в Общината.	2011-2015	Европейски фондове
	5. Изготвяне на проекти за екопътеки по маршрути в Общината	2011-2015	Общински и Европейски фондове
	6.Обявяване на „Скални комплекси - Илинденци” за природна забележителност		
	7.Изготвяне на информационни материали за населението.	постоянен	Общински бюджет

Икономически и социално икономически	1. Информирание на обществеността за развитие на селския и екологичен туризъм.	постоянен	Европейски фондове
	2. Общинска маркетингова кампания за привличане на инвестиции	2011-2015	НПО, частни донори
	3. Разработване на проекти свързани управлението на околната среда.	2011-2015	Европейски фондове

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

Реализацията на дейностите, мерките, координацията по изпълнение на програмата е задължение на Дирекция “Околна среда, благоустрояване и градоустройство” и в частност еколога на община Струмяни.

Във връзка с изпълнение на Програмата е наложително да се създаде комисия за контрол, отчетност и координация на същата и всички проблеми свързани с екологичните документи и разработки, която да се събира на три месеца и следи изпълнението. Комисията да бъде съставена от представители на Общинска администрация и Общински съвет Струмяни.

Периодично да се извършва актуализация на програмата, свързани с нови обстоятелства и документи. Да се предоставя ежегоден отчет за изпълнението на Общински съвет, РИОСВ, медиите и обществеността.

Председател на ОбС
Кирил Укев